

BEYŞEHİR’İN SİYASİ YAPISI, KONYA İLİ VE TÜRKİYE’NİN SİYASİ YAPISI İÇİNDEKİ YERİ (**)

Yrd. Doç. Dr. D. Ali ARSLAN (*)
Gaziosmanpaşa Üniversitesi-TÜRKİYE

ÖZET:

Çalışmada, siyaset sosyolojisinin yöntem ve teknikleri kullanılarak, yapısal-işlevselci bir bakışla, Beyşehir’in siyasi yapısı ve Türkiye’nin genel siyasi yapısı içindeki yerinin incelenmesi hedeflenmiştir. Bir başka anlatımla, son 30 yılın yerel ve genel seçim sonuçları incelenerek Beyşehir’de siyasi erkin oluşumu, şekillenışı, işleyiş ve değişim düzenliliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler:

Beyşehir, Beyşehir’in Siyasi Yapısı, Genel Seçimler, Yerel Seçimler, Türk Toplum.

ABSTRACT

Socio-Political Structure of Beyşehir in Local & General Elections (Last 33 Years)

This study aims to analyse socio-political structure of Beyşehir at the basis of the results of Turkish local and general elections since 1973 up to date. Documentary and historical research techniques will be used to realise the aim.

Key Words:

Beyşehir, Political Structure of Beyşehir, General Elections, Local Elections, Turkish Society.

1. GİRİŞ:

Kısaca, halkın yönetimi anlamına gelen Demokrasi, Eski Yunanca’da halk anlamına gelen “demos” ve güç “kratos” anlamına gelen sözcüklerin bileşiminden doğmuş bir terimdir (Çeçen, 2000: 55). En çok bilinen ve sosyal bilimciler arasında da kabul gören demokrasi tanımı Abraham Lincoln tarafından yapılmıştır. Lincoln’e göre “demokrasi halkın halk tarafından, halk için ve halk adına yönetimidir.”

Demokrasinin temelinde insana saygı yatar. Bunun da ötesinde demokrasi insanlara, kişilik ve yeteneklerini geliştirebilecekleri en elverişli toplumsal ortamları hazırlar. Eşitlik, adalet, hoşgörü, kuvvetler ayrımı, özgürlük, bağımsız yargı ve seçimler demokrasinin can damarını oluşturur. Tarih süreci içinde, demokrasi anlayışı da evrimleşerek, doğrudan katılımcı demokrasi anlayışı yerini, çoğulcu-temsili demokrasi modeline bıraktı. Kışlalı’nın da (2003: 238-239) belirttiği gibi çağdaş demokrasiler liberal demokrasi ve sosyal demokrasi olarak 2 kategoride incelenebilir. Çoğulcu demokrasilerde “tek doğru” yoktur. Bu nedenle, toplumda çıkarları ve hayat görüşleri birbirinden farklı toplum kesimlerinin olması da son derece doğaldır.

(*) Sosyolog ve siyaset bilimci. İngiltere’de “University of Surrey” de, Sosyal Bilimler Metodolojisi alanında yüksek lisans (MSc.) ve siyaset sosyolojisi alanında doktora (PhD) yaptı. Halen, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi’nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 60100-TOKAT/ TÜRKİYE

E-posta: arslandali@gop.edu.tr, cimderaslan@hotmail.com

(**) Bu makaledeki verilerin bir kısmı, “Uluslararası Beyşehir Sempozyumu’na“ bildiri olarak sunulmuştur.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Bu bağlam da muhalefet de, demokratik sistemin vazgeçilmezlerinden birini oluşturur. “İktidar her siyasal sistemde vardır; ama 1muhalefetin yasal olarak tanındığı ve güvence altına alındığı tek siyasal sistem demokrasidir” (Kışlalı, 2003: 2444). Demokratik sistemler, toplumdaki her kesimin yasal zeminlerde bir araya gelip örgütlenerek (Duverger, 1993; Teziç, 1976), siyasal iktidarın şekillenişinde söz sahibi olma savaşımına uygun zemini hazırlar. Bu barışçı savaşım sürecinde her siyasi parti, siyasal güç dengesini kendi lehine çevirmeyi hedefler. Bu siyasi süreçte, iktidara ulaşmanın yolu, yerel ve genel seçimler de elde edilen başarıdan geçer. Seçimlerin temelinde ise, “insanın akıllı bir yaratık olduğu ve kendisi için iyi olanla, kötü olanı ayırt edebileceği” (Kışlalı, 2003: 238) varsayımı yatar.

Seçimlerde sandık başına gidip verilen oylar, vatandaşlık görevini yerine getirmiş olmanın ya da insan olarak en temel haklarından birini (Çeçen, 2000) kullanmış olmanın ötesinde bir anlam taşır. Seçimlerdeki siyasal tercihleri ile bireyler, ülkenin yönetimine belirli bir dönem süresince yön verecek, toplumun değişim rotasını belirleyecek, toplumdaki bireylerin uyacakları kuralları ve oynayacakları rolleri belirleyecek (Arslan, 2003) güce ve konuma sahip siyasi elitlerin (Arslan, 2005-a; Arslan, 2005-b; Arslan, 2005-c; Arslan, 2004; Frey, 1965) kimler olacağını, bunun da ötesinde ülkenin bugünü ve yarınlarını şekillendirecek siyasal sistemi (Kışlalı, 2003: 238-268) de belirlemiş olurlar.

Kıscası bireyler bu davranışları ile siyasal gücün (Bachracah, 1961), siyasi partiler (Albayrak, 2004; Ayata, 1992) arasındaki dağılımı belirlemekte ve toplumsal iktidarın yapısını (Dahl, 1961) şekillendirmektedirler (Glasgow & Alvarez, 2005: 245-248). Öte yandan, bireylerin seçimlerdeki siyasi davranışları, siyasi gücün dağılımı ve iktidarın şekillenışı üzerinde doğrudan etkili olmakla birlikte, siyasi partilerin siyasi güçten aldıkları pay, seçimlerde adlıkları oyla paralel oranlarda olmayabilmektedir. Bu orantısızlık, büyük oranda seçim sisteminden (Golder, 2005: 103-121) kaynaklanmaktadır.

Seçimler konusunda vurgulanması gereken bir başka husus da, dünyada uygulanan seçim sistemlerin (Yuval & Herne, 2005) oldukça çok ve çeşitli olduğu gerçeğidir. Ülkedeki siyasi rejimin türü, demokratik ya da antidemokratik siyasal sistemin hüküm sürüyor olması, ... gibi bir çok etken, seçimlerde temel alınan sistemin üzerinde belirleyici rol oynar (Golder 2005: 117-119). Golder (2005: 107)’in de belirttiği gibi, dünya genelinde bugüne kadar 261 değişik seçim sistemi uygulanmıştır. Bu çokluk ülkeler özelinde de görülür. Örneğin bugüne kadar seçimlerde Yunanistan 11, Arjantin ise 12 farklı seçim sistemi uygulamıştır.

Demokratik seçim sistemlerine dayalı seçimler dikkate alındığında, dünya genelinde demokratik ülkelerin sayısı diktatörlükle yönetilen ülkelerin sayısını ancak 1992 yılında, geçebilmiştir (Golder, 2005: 105). Hal böyle olunca dünyanın demokrasi karnesinin pek de parlak olduğunu söylemek oldukça zordur. Bununla birlikte, dünya genelinde siyasi değişimin yönü demokrasinin lehine bir gidişat sergilemektedir.

2. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ:

Bireylerin seçimlerdeki siyasal davranışları (Aksoy, 200: 31-32) ve bunun sonuçları, günümüzde siyaset bilimcilerin üzerinde durdukları önemli araştırma alanlarından. Özellikle, bireylerin seçimlerdeki siyasal davranışlarının siyaset kurumunun yapı ve işleyişine, daha öz bir

anlatımla toplumun siyasal yapısına etkisi, siyaset sosyolojisi alanında çalışan sosyal bilimciler için oldukça önemli bir inceleme alanı oluşturmaktadır. Özellikle parlamento genel seçimleri (Azpuru, 2005; Colomer, 2005; Dardanelli, 2005; LeDuc, 2005; Schaap, 2005; Sullivan, 2005; Thalang, 2005) ve başkanlık seçimleri (Rybar, 2005; Jones, 2005; Sagas, 2005; Wong, 2004), dünyada çok sayıda araştırmacının dikkatini çekmiş ve önemli çalışmalar ortaya konmuştur. Bununla birlikte, hem ülkenin genel siyasi yapısı ve hem de yerel siyasi yapının şekillenişinde belirleyici rol oynayan yerel seçimlere (Game, 2004; Coulson, 2004), genel seçimlere gösterilen ilginin gösterildiği söylenemez (Green, 2003: 1083-1084). Çalışmaya yerel seçimlerin de dahil edilmesinin nedeni, bu boşluğun giderilmesine katkıda bulunmaktır.

Araştırmada, dünden bugüne Beyşehir'in siyasi yapısı ve Beyşehirililerin seçimlerdeki siyasal tutum-davranışlarının, Beyşehir'in siyasal yapısına yansımalarının incelenmesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda siyaset sosyolojisinin metot ve teknikleri (Altunışık, 2004; Bulmer, 1994; Gilbert, 1994) kullanılarak, 1970'li yılların başından günümüze Beyşehirililerin sosyo-kültürel anlamda siyaset yapma geleneğine ve bu geleneğin zaman içindeki değişimine de bir ölçüde ışık tutulmuş olacaktır.

Bu amaç doğrultusunda, yerel ve genel seçim sonuçları yalnızca Beyşehir bazında incelenmeyecek. Tümevarımcı bir bakış açısından hareketle, Konya ilinin yanı sıra, Türkiye genelinde yerel ve genel seçim sonuçları da incelenecek. Bu sayede, yalnızca Beyşehir'in siyasi yapısı, betimleyici bir bakış açısı ile saptanmış olmakla kalmayacak; Beyşehir'in Konya ili ve Türkiye genelinin siyasi yapısı içinde yeri de ortaya konmuş olacak.

3. DÜNDEN BUGÜNE BEYŞEHİR'DE SİYASİ KATILIM KÜLTÜRÜ:

Demokratik sistemin en önemli unsurlarından biri olan seçimlerdeki siyasal davranışları ile bireyler, hem kendilerinin hem de toplumun yararlarını şekillendirmede aktif rol oynamaktadırlar. Bireylerin seçimlere katılım konusundaki ilgisi ve seçimlerdeki siyasi davranışlarına yönelik, bir çok genel görüşler ileri sürüldüğü görülmektedir. Bazı araştırmacılar, seçimlere katılım oranı ile toplumların sosyal ve ekonomik gelişmişliği arasında doğrudan bağlantı olduğunu vurgulasalar da, seçim sonuçlarına yönelik araştırmaların ortaya koyduğu bulgular bu kuralın her zaman işlemediğini göstermektedir. Örneğin, 28 Mart Gürcistan Parlamento seçimlerinde seçimlere katılım oranı yüzde 82, Ocak 2004 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde katılım oranı da yüzde 83 olarak gerçekleşmiştir (Jones, 2005: 307 ve 310). Latin Amerika ülkelerinden Dominik Cumhuriyeti'nde, 2004 başkanlık seçimlerinde bu oran yüzde 72.8 olmuştur (Sagas, 2005: 158). Yine Endonezya'daki 1999 seçimlerinde yüzde 94, 2004 seçimlerinde yüzde 84 (Thalang, 2005: 330); Guatemala'da 2003 başkanlık seçimlerinin ilk turunda yüzde 57.9, ikinci turunda yüzde 46.78 (Azpuru, 2005: 146); Kamboçya 2003 parlamento seçimlerinde yüzde 81.5 (Schaap, 2005: 134); İsviçre 2003 Ulusal Konsey seçimlerinde yüzde 44.5 (Dardanelli, 2005: 137); Slovakya 2003 cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turunda yüzde 47.9, ikinci turunda yüzde 43.5 (Rybar, 2005:337); İngiltere'de 1975 yılından bugüne yapılan yerel seçimler de yüzde 36 ile yüzde 49 (Rallings, 2005: 398-399) arasında gerçekleşmiştir.

Dünyanın ülkelerin bazılarında, son seçimlerde gerçekleşen seçimlere katılma oranları incelendiğinde durumun, hiç de iddia edildiği gibi olmadığı, hatta akademik genelleme sınırlarını

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

biraz zorlayarak, “siyasi katılım ile bireylerin ve toplumların sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyleri arasında tersine bir korelasyon” olduğu bile söylenebilir. Fakat asıl vurgulanması gereken, bireylerin siyasete olan ilgilerinin ve seçimlere katılım oranlarının yalnızca sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi temelinde belirlenmediği gerçeğidir. Eğitim ve gelişmişlik düzeyi oldukça önemli bir faktör olmakla birlikte, seçime katılım oranları ve seçim sonuçlarında etkili olan faktörlerin başında, toplumların kendi özgün toplumsal dinamikleri ve içinde bulunduğu toplumsal, ekonomik ve siyasi koşullar gelmektedir. Özellikle de seçim döneminde, toplumun içinde bulunduğu sosyal, ekonomik ve siyasi koşullar, dış sosyo-ekonomik ve siyasal durum gibi dönemsel etkenlerin belirleyici özelliği daha da ağır basmaktadır.

Tablo 1: 1973'ten Günümüze Beyşehir'de Yerel Seçimlere (Belediye Meclisi) ve Genel Seçimlere Katılım Oranları

Seçimler	Seçimlere Katılım Oranı (%)		Seçimler
	Beyşehir	Beyşehir	
2004 Yerel Seçimleri	83.21	83,05	2002 Genel Seçimleri
1999 Yerel Seçimleri	90.97	92,36	1999 Genel Seçimleri
1994 Yerel Seçimleri	94.92	86,80	1995 Genel Seçimleri
1989 Yerel Seçimleri	79.41	91,18	1991 Genel Seçimleri
1984 Yerel Seçimleri	92.23	94,69	1987 Genel Seçimleri
1977 Yerel Seçimleri	58.34	89,63	1983 Genel Seçimleri
1973 Yerel Seçimleri	75.06	69,02	1977 Genel Seçimleri
	-	60,69	1973 Genel Seçimleri
Ortalama Katılım Oranı	82.02	83.43	Ortalama Katılım Oranı

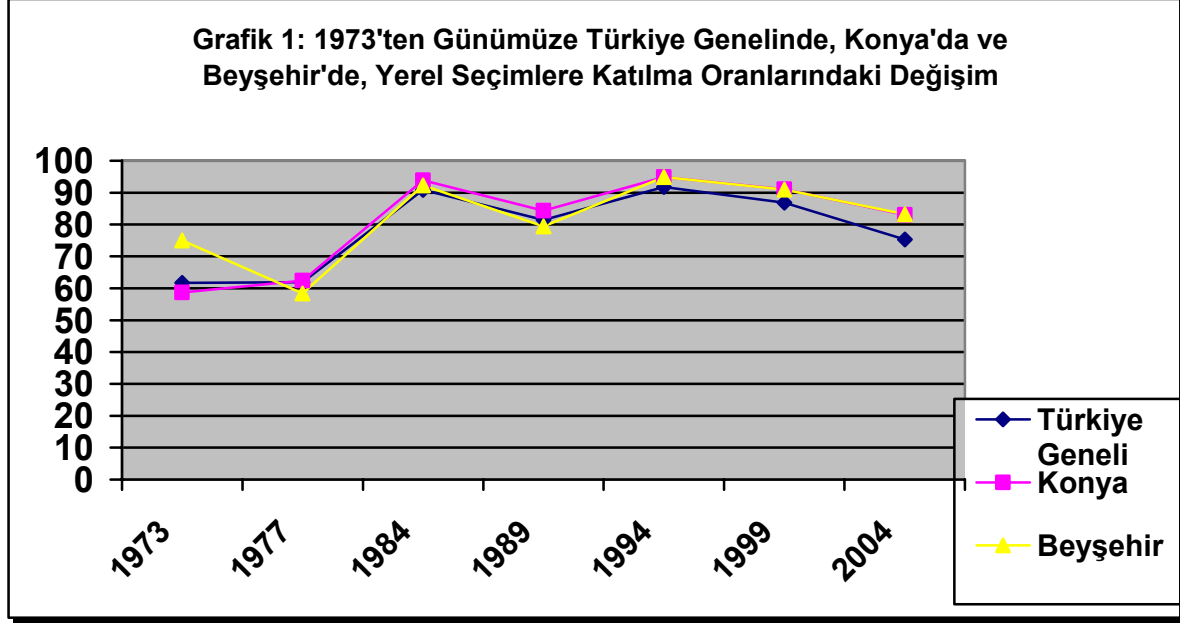
Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Bütün bu gerçekler ışığında, Beyşehir bulgularını incelendiğinde, durumun ileri sürülen argümanları destekler doğrultuda olduğu görülür. Tablo 1’de de görüldüğü gibi, 1973’ten günümüze Beyşehir’de, yerel seçimlere ortalama katılım oranı yüzde 82.02, genel seçimlere ortalama katılım oranı da yüzde 83.43’tür. Beyşehirliilerin yerel seçimlere ilgilerinin en düşük oranda gerçekleştiği dönem ise, yüzde 58.34 ile 1977 yerel seçimleridir. Genel seçimler bazında en düşük katılım oranı da yine aynı dönemlerde, yüzde 60.69 ile 1973 ve yüzde 69.02 ile 1977 genel seçimlerinde olmuştur.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

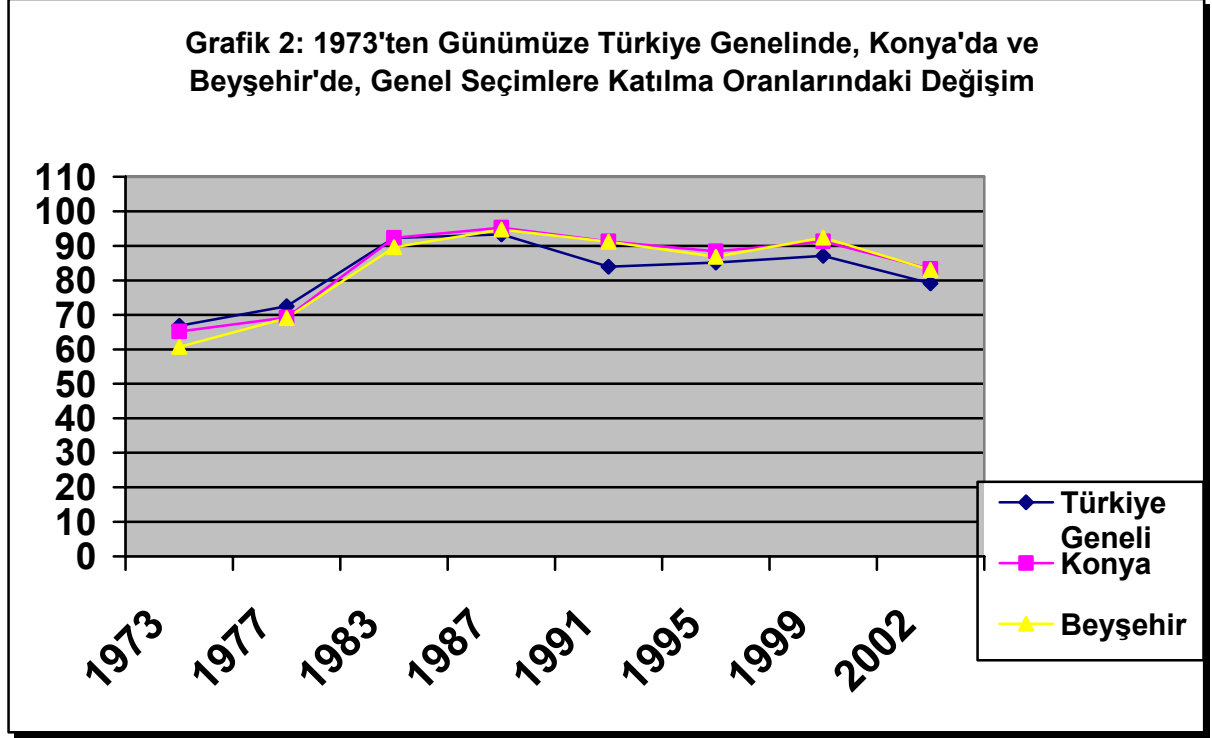
Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

1980 askeri müdahalesi (Arslan, 2003-b) sonrasında yapılan ilk genel seçimlerde ise hem Türkiye genelinde, hem de Konya ili ve Beyşehir'de, seçimlere katılım oranlarında çok büyük bir artış gözlemlenir (Grafik 1 ve Grafik 2). 1984 yerel seçimlerinde, Beyşehir'de seçimlere katılım oranı, bir önceki seçimlere (1977) oranla yüzde 63'lük bir artışla yüzde 92.23 olarak gerçekleşmiştir. Bu, Beyşehir yerel seçimlerindeki en yüksek ikinci katılım oranıdır. Beyşehirliilerin yerel seçimlere ilgilerinin en yüksek olduğu dönem ise 1990'lı yıllardır. Seçimlere en yüksek katılım oranı yüzde 94.92 ile 1994 yerel seçimlerinde gerçekleşmiştir. Genel seçimler bazında en yüksek katılım ise, yüzde 94.69 ile 1987 genel seçimlerinde olmuştur.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Tablo 2: 1973'ten Günümüze Beyşehir ve Konya Merkez'de Belediye Başkanlığı Kazanan Partiler

	Belediye Başkanlığı Seçimini Kazanan Parti	
	Konya	Beyşehir
2004 Yerel Seçimleri	AKP	AKP
1999 Yerel Seçimleri	FP	DYP
1994 Yerel Seçimleri	RP	ANAP
1989 Yerel Seçimleri	DYP	DYP
1984 Yerel Seçimleri	ANAP	ANAP
1977 Yerel Seçimleri	CHP	AP
1973 Yerel Seçimleri	CHP	Bağımsız

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Beyşehir'in siyasi yapısı, yerel seçimler sonucunda belediye başkanlığı'nı kazanan partiler temelinde incelendiğinde de çarpıcı bulgularla karşılaşılır. Tablo 2'de de görüldüğü gibi, 1973 yerel seçim sonuçları dışında, bütün seçimlerin galibi sağ partiler, özellikle de liberal sağ ya da ortanın sağ partiler olmuştur. 1973 seçimlerinde ise bağımsız aday belediye başkanı olmuştur. Bu bulgular göz önünde bulundurularak, Beyşehir'in sağ egemen, oturmuş bir siyasi yapısının olduğu söylenebilir. Öte yandan Beyşehir'in bağlı bulunduğu il olması nedeniyle Konya ili incelendiğinde, Konya'da durumun biraz daha farklı olduğu gerçeği ile karşılaşılır. 1973'ten bugüne Konya Büyükşehir belediye başkanlığı seçimleri galibinin soldan sağa ve radikal sağa kadar geniş bir yelpazede dağılım gösterdiği görülür.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694 – 528X

Sayı: 9

Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

4. 1973 YILI YEREL VE 1973 GENEL SEÇİMLERİNDE BEYŞEHİR:

Beyşehir'in siyasi yapısı, yerel ve genel seçim sonuçlarında partilerin kazandıkları oylar temel alınarak incelendiğinde de önemli bulgularla karşılaşılır. 1973 yerel ve genel seçimlerinin Beyşehir'de galibi Demokrat Parti'dir (Tablo 3). Her iki seçimde de en düşük oyu MHP almıştır. Seçimlerde en çok oy alan partiler sıralamasında da ilk 4 sırayı ise sağ partiler paylaşır.

Tablo 3: 1973 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 1973 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1973 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1973 Genel Seçimler (*)
	Beyşehir	Beyşehir	
DP	34.03	27,55	DP
AP	16.75	20,10	CGP
CGP	15.67	19,22	AP
MSP	12.47	12,11	MSP
CHP	11.21	11,78	CHP
MHP	9.87	7,68	MHP
	-	1,25	MP
	-	0,29	BAĞ.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-a, Belgenet 2006-b ve Yerelnet 2006-a Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 4: 1973 Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beyşehir	Beyşehir		
Sağ Partiler Toplamı	73.12	67.83	Sağ Partiler Toplamı	
1973 Sol Partiler Toplamı	11.21	11.78	Sol Partiler Toplamı	
Diğerleri	15.67	20.39	Diğerleri	1973
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Oyların siyasi yelpazeye dağılım konusunda da, siyasi yelpazenin sağının ağır bastığı görülür (Tablo 4). Bu seçim sonucunda, kendisini “merkez sağ” parti olarak tanımlayan (Yayman, 2006-a) CGP'nin oylarını da sağ partiler kategorisine dahil edildiğinde sağ partilerin tartışmasız üstünlüğü daha bir netlik kazanır. CGP'nin oyları da eklendiğinde her iki seçimde de sağın ortalama oy oranı yüzde 90'a yaklaşır.

5. 1977 YILI YEREL VE 1977 GENEL SEÇİMLERİNDE BEYŞEHİR:

Beyşehir'de, 1977 seçimlerinde de üstünlük yine sağ partilerdedir. Bu seçimlerin galibi “20 yıl öncesi DP'nin siyaset anlayışı ile iktidara talip olan” (Yayman, 2006-b) Adalet Partisi'dir. Bununla birlikte hem yerel, hem de genel seçimlerde Beyşehir'de, Cumhuriyet Halk Partisi'nin oylarında, bir önceki seçimlere oranla çok büyük bir artış yaşanır. CHP oy oranını, 1977 yerel seçimlerinde, 1973 seçimleri ile kıyaslandığında yüzde 157 oranında arttırmıştır. 1977 genel seçimlerinde de CHP, yine Beyşehir özelinde oylarını, bir önceki seçimlere oranla yüzde 82.5 arttırmıştır.

Bu seçim sonuçlarında dikkat çeken bir başka önemli bulgu da MHP'nin oy oranlarındaki değişimdir (Tablo 5). Yerel seçimlerde bu partinin oy oranında, 1973 seçimlerine göre yüzde 1.35'lik kısmi bir düşüş yaşanırken, genel seçimlerde yüzde 164.5'luk büyük bir artış

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694 – 528X

Sayı: 9

Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

gözlemlenir. Her iki seçimde de MHP, oy dağılımı bakımından partiler sıralamasında 6. sıradan 3. sıraya yükselmiştir.

Tablo 5: 1977 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 1977 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1977 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1977 Genel Seçimler
	Beşşehir	Beşşehir	
AP	49.92	39,17	AP
CHP	27.65	21,49	CHP
MHP	8.52	20,31	MHP
MSP	5.87	13,68	MSP
DP	4.39	2,63	DP
BAGIMSIZ	3.64	2,35	CGP
		0,38	BAĞ.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-c ve Yerelnet 2006-b Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 6: 1977 Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beşşehir	Beşşehir	Sağ Partiler Toplamı	1977
1977 Sağ Partiler Toplamı	68.71	75.78	Sağ Partiler Toplamı	
1977 Sol Partiler Toplamı	27.65	21.49	Sol Partiler Toplamı	
1977 Diğerleri	3.64	2.73	Diğerleri	1977
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Genel seçim sonuçları açısından bir başka önemli bulgu da, bir önceki seçimlerde Beyşşehir’de, ikinci büyük parti konumunda bulundan CGP’nin oylarındaki dramatik düşüştür: 1973’te yüzde 20.10 olan oy oranı, 1977’de yüzde 2.35’e düşmüştür. Öte yandan genel siyasi yapı bakımından değerlendirildiğinde de, sağ partilerin her iki seçimde de kan kaybı içinde olduğu görülür. Buna karşın, sol partiler toplam oy oranlarını 2-2.5 kat artırarak, geçici de olsa bir güçlenme sürecine girmişlerdir (Tablo 6). Ne var ki, solun Beyşşehir’de toparlanması kalıcı olmayacaktır. Beyşşehir’in yakın siyasi tarihinde, hem yerel seçimler hem de genel seçimler bazında sol yelpazenin oy oranı, ilk ve son kez bu seçimlerde yüzde 20’nin üzerine çıkmıştır 1990’lı yılların başından bugüne, Beyşşehir’de sol oyların toplamı yüzde 10’u geçememiştir.

6. 1984 YILI YEREL, 1983 VE 1987 GENEL SEÇİMLERİNDE BEYŞŞEHİR:

Bu başlık altında, 1980 ihtilalinden sonraki iki genel ve bir yerel seçim sonuçları irdelenecek. Beklendiği gibi, iki genel ve bir yerel seçimin Beyşşehir’deki galibi yine sağ partilerdir. 1983 genel seçimlerinde en yüksek oy oranına, o dönemde ülke yönetimini elinde bulunduran paşaların da desteklediği, Milliyetçi Demokrasi Partisi ulaşmıştır (Tablo 7). MDP bu seçimlerde Beyşşehir’de, tek başına oyların yarıya yakınını almıştır. Ne var ki, MDP’nin bu doğuşu ve yükselişi, kalıcı olmamıştır. Ertesi yıl yapılan yerel seçimlerde bu parti, liderliği Özal’ın Anavatan Partisi’ne bırakmıştır. MDP’nin, bir yıl içinde Beyşşehir’de yaşadığı oy kaybı yüzde 54’ten fazla olmuştur.

Öte yandan, 1984 yerel seçimlerinin galibi Anavatan Partisi olmakla birlikte, bu partinin de bir yıl önceki genel seçimlere göre oy kabına uğradığı görülür (Tablo 7). Buna rağmen

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Anavatan Partisi’ni Beyşehir’de, 1984 yerel seçimlerinde, birinci parti konumuna yükselten “DYP faktörü”dür. DYP, MDP ve ANAP’lı seçmenlerden aldığı oylarla, MDP’nin ardından üçüncü parti olarak seçimden çıkmıştır. Bu seçimlerde, yüzde 13.25’lik oy oranı ile, RP’nin doğuşu ve hızlı yükselişi de gözden kaçmamaktadır. Bayrağı HP’den devralan ve bu seçimlerde varlık gösterebilen tek sol parti SODEP ise, HP’nin yerel seçimlerdeki oy oranına bile ulaşamamıştır.

Tablo 7: 1984 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi), 1983 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1984 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1983 Genel Seçimler
	Beyşehir	Beyşehir	
ANAP	31.93	48.03	MDP
MDP	21.78	35.97	ANAP
DYP	21.48	14.01	HP
RP	13.25	1.99	BAĞ.
SODEP	11.56	-	-

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-d ve Yerelnet 2006-c Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 8: 1987 Genel Seçimlerinde, Beyşehir’de Partilerin Oy Dağılımı

1987 Genel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)
	Beyşehir
ANAP	34,07
DYP	24,21
RP	15,09
SHP	10,83
MÇP	7,26
DSP	6,21
IDP	2,32

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-e Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

1987 genel seçimlerinin Beyşehir’deki galibi de Anavatan Partisi’dir. ANAP, oy oranını 1984 yerel seçimlerine oranla yaklaşık yüzde 10 arttırarak, birinci sıradaki yerini sağlamlaştırmıştır. Bu seçimlerde iki sağ parti, Doğru Yol Partisi ve Refah Partisi’nin de yükseliş trendi içinde olduğu gözlemlenir (Tablo 8). Bir başka anlatımla DYP yüzde 24.21’lik oy oranı ile Beyşehir’deki en büyük ikinci parti, RP de yüzde 15.09’luk oran ile üçüncü parti olmuştur. 1983 genel ve 1984 yerel seçimlerinde, iktidar yarışına katılmayan milliyetçi kanat ise, MÇP çatısı altında, yüzde 7.26’lık oy ile Beyşehir’in siyasi yaşamındaki yerine 1987’de geri dönecektir. Bu seçimlerde solda ise iki parti, SHP ve DSP yarışmış ve solun galibi yüzde 10.83 pay ile SHP olmuştur.

Tablo 9: 1984 Yerel ve 1983 Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beyşehir	Beyşehir	Sağ Partiler Toplamı	1983
1984 Sağ Partiler Toplamı	88.44	84	Sağ Partiler Toplamı	
1984 Sol Partiler Toplamı	11.56	14.01	Sol Partiler Toplamı	
1984 Diğerleri	-	1.99	Diğerleri	1983
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Tablo 10: 1987 Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Genel Seçimler	Oy Dağılımı (%)
	Beşşehir
1987 Sağ Partiler Toplamı	82.96
Sol Partiler Toplamı	17.04
Diğerleri	-
Toplam	100

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Konu genel siyasi yapı açısından irdelendiğinde de, 1980 darbesi ile birlikte Beşşehir’de, sağın kan kaybının durduğu gözlemlenir (Tablo 9 ve 10). “Askeri darbe, sağ partilerin işine yaramıştır” dedirtircesine, 1977 yılı yerel seçimlerinde yüzde 69 civarında olan sağ kanadın oy toplamı, 1984 yerel seçimlerinde yüzde 29 civarına artarak yüzde 89’a yükselmiştir. 1983 seçimlerinde de seçim zaferi yine siyasi yelpazenin sağının olmuştur. 1987 genel seçimlerinde, sol partilerin oylarında küçük bir hareketlenme, sağın genel oylarında da kısmi bir düşüş yaşansa da, bu seçimlerin de tartışmasız galibi yine sağ partilerdir.

7. 1989 YILI YEREL VE 1991 GENEL SEÇİMLERİNDE BEŞŞEHİR:

1989 yerel ve 1991 genel seçimlerinde de Beşşehir’de, daha önceki seçimlerde olduğu gibi, sağ partilerin açık bir üstünlüğü göze çarpar. Önceki seçimlere göre, sıralamadaki yerleri değişse de, her iki seçimde de ilk üç sırayı sağ partiler paylaşır. Anavatan Partisi’nin Türkiye genelinde girdiği yıpranma sürecinin hızlandığı, Beşşehir’deki her iki seçim sonuçlarında da açıkça gözler önüne serilir.

Daha önceki seçimlerde, birinci parti olarak ipi göğüsleyen ANAP, yerel seçimlerde bu üstünlüğünü DYP’ye kaptıracaktır. ANAP’ın bu düşüşü, 1991 genel seçimlerinde daha da perçinlenecek, aldığı yüzde 22.69’luk oy ile, RP ve DYP’nin ardından üçüncü sıraya düşecektir (Tablo 11). Sol partilerin Beşşehir’de, neredeyse gelenekselleşen zayıflığı bir kenara bırakılırsa, seçimlerin belki de en önemli sonucu, radikal söylemleri ile dikkat çeken Refah Partisi’nin Beşşehir’deki hızlı yükselişidir. 1989 seçimlerinde, bindelik oy farkı ile, ikinci sırayı ANAP’a kaptıran RP’nin çarpıcı yükselişi, genel seçimlerde de sürecektir. RP’nin Beşşehir’deki siyasi varlığının 1980’li yılların ilk seçimlerinde en fazla yüzde 15’ler civarında olduğu gerçeği göz önünde bulundurulduğunda, 1990’lı yılların başında yüzde 35.75’lik oy oranı ile zirveye oturmasını, bu parti açısından bir siyasi zafer olarak tanımlamak, abartılı bir betimleme olmasa gerek.

Tablo 11: 1989 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 1991 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1989 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1991 Genel Seçimler
	Beşşehir	Beşşehir	
DYP	36.08	35,75	RP
ANAP	23.69	30,33	DYP
RP	23.08	22,69	ANAP
SHP	13.46	6,09	SHP
MCP	2.15	4,56	DSP
IDP	1.53	0,59	SP

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-f ve Yerelnet 2006-d Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694 – 528X

Sayı: 9

Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Tablo 12: 1989 Yerel ve 1991 Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beyşehir	Beyşehir		
1989 Sağ Partiler Toplamı	86.54	88.76	Sağ Partiler Toplamı	1991
Sol Partiler Toplamı	13.46	10.65	Sol Partiler Toplamı	
Diğerleri	-	0.59	Diğerleri	
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Oyların siyasi yelpazeye dağılımına bakıldığında da, sağ kanadın Beyşehir'deki tartışmasız üstünlüğünün, neredeyse Beyşehir açısından bir siyasi kültüre dönüşmekte olduğu gözlemlenir. Sol kanadın 1987 seçimlerinde toplam oy oranının yüzde 17 civarında olduğu hatırlandığında, Tablo 12'de sergilenen veriler, solun Beyşehir'de yaşadığı erozyonu bütün çıplaklığı ile gözler önüne serer.

8. 1994 YILI YEREL VE 1995 GENEL SEÇİMLERİNDE BEYŞEHİR:

1994 yerel seçimlerinden yüzde 36.80 oy oranı ile Anavatan partisi galip çıkar ve ANAP'lı aday belediye başkanı olur. Ne var ki, bir önceki ve bir sonraki seçim sonuçları dikkate alındığında, ANAP'ın Beyşehir'de elde ettiği bu seçim zaferinde, merkezi değil yerel faktörlerin etkisinin ağır bastığı gerçeği ile karşılaşılır. bir önceki yerel seçimlerde yüzde 23 civarındaki siyasi gücünü, 1994 yerel seçimlerinde yüzde 27.50'ye taşıyan Refah Partisi ikinci sırada yer alır (Tablo 13). genel seçimlerde de yine tartışmasız üstünlük Refah Partisi'nindir. 1995 genel seçimleri bu partinin, Beyşehir'deki üstünlüğünü daha belirgin hale getirir.

Tablo 13: 1994 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 1995 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1994 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1995 Genel Seçimler
	Beyşehir	Beyşehir	
ANAP	36.80	36,09	RP
RP	27.50	27,33	DYP
DYP	21.28	17,00	ANAP
MHP	12.50	10,82	MHP
SHP	1.56	3,07	DSP
IP	0.35	2,96	CHP
YDP	0.01	2,73 (*)	Diğerleri

(*): Yüzde 1'in altında oy alan partiler "Diğerleri" kategorisine dahil edilmiştir.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-g ve Yerelnet 2006-e Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 14: 1994 Yerel ve 1995 Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beyşehir	Beyşehir		
1994 Sağ Partiler Toplamı	98.09	91.24	Sağ Partiler Toplamı	1995
Sol Partiler Toplamı	1.91	6.23	Sol Partiler Toplamı	
Diğerleri	-	2.53	Diğerleri	
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Öte yandan DYP, bir önceki seçimlere göre önemli oy kaybı yaşamış olsa da, genel seçimlerde bir toparlanma sürecine girer ve yüzde 27.33'lük oy oranı ile RP'nin ardından ikinci sıraya yükselir. MHP ise, yüzde 10'u aşan oy oranı ile her iki seçimde de, dördüncü sırada yer alarak, Beyşehir'in siyasi yapısında önemli bir siyasi parti konumuna yükselir. Sol partiler açısından ise, her iki seçim de tam bir seçim hezimetini gözlemlenir. Bu seçimler belki de, sol partilerin Beyşehir'in siyasi yaşamından neredeyse silinmesinin bir başlangıcı olacaktır. Sol kanat, 1994 seçimlerinde tek parti (SHP) ile Beyşehir'in genel siyasi dokusu içinde varlık göstermeye çalışmıştır. Ne var ki, toplam yüzde 1.91'lik oy oranı dikkate alındığında (Tablo 14), solun bu çabalarında başarılı olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir. Her iki seçimde de yüzde 90'ı aşan ortalama oy oranı ile sağ partiler, Beyşehir'in siyasi kültürünün ayrılmaz bir unsuru haline dönüşmüştür.

9. 1999 YILI YEREL VE 1999 GENEL SEÇİMLERİNDE BEYŞEHİR:

1999 yılı yerel ve genel seçimlerinin Türkiye'nin yakın siyasi tarihinde olduğu kadar, Beyşehir'in siyasi yaşamında da oldukça önemli bir yeri vardır. Beyşehir açısından bakıldığında, Tablo 15'da, her iki seçimde de ilk dört sırayı sağ partilerin paylaştığı, bu seçimlerin galibinin de yine sağ partiler olduğu görülür. Bu ilk bakışta, önceki seçimlere oranla değişen fazla bir şey olmadığı gibi bir izlenim uyandırır da, durum pek de öyle değildir.

Hem Türkiye genelinde hem de Beyşehir yerelinde, 1999 seçimlerinin tek galibi Milliyetçi Hareket Partisi'dir. MHP bu seçimlerde, dünyada yükselen milliyetçilik dalgalarının ve Türk toplumunun içinde bulunduğu özel koşulların da etkisiyle, seçim öncesi hiçbir siyasi otoritenin tahmin edemediği kadar büyük bir galibiyet elde etmiştir. Türkiye genelinde, yaklaşık yüzde 18'lik oy oranıyla MHP 1999 genel seçimlerinde, DSP'nin ardından ikinci siyasi parti olarak, Türk siyasi hayatında çok büyük bir güce ulaşmıştır. Kısa süren hükümet sürecinde de, DSP-MHP-ANAP koalisyon hükümetinin, ikinci büyük ortağı olarak yer almıştır. Bu durum MHP'nin kendi siyasi tarihinde elde ettiği en büyük başarıdır. Bunun da ötesinde, Türk siyasi tarihinde bir Milliyetçi parti ilk ve son kez böylesi büyük bir güç oranına ulaşabilmiştir.

Bu değerlendirmeler, Beyşehir özelinde de geçerlidir. Bir sonraki seçimlerde oy oranında belli bir düşüş gözlemlense de, 1999 seçimlerinin sonuçları MHP'nin, Beyşehir'in siyasi yapısı içinde önemli bir kitle partisi olarak yer aldığına işaret etmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi, yerel seçimlerde aldığı yüzde 30 civarındaki oy ile liderliği kıl payı Doğru Yol Partisi'ne kaptırsa da, genel seçimlerden, açık ara farkla lider çıkmıştır. 1999 yerel seçimlerinde Beyşehir'de varlık gösterebilen tek sol parti konumundaki DSP'nin oy oranı ise yalnızca 2.75'tir. DSP 1999 genel seçimlerinde, Türkiye genelinde kazandığı seçim zaferini Beyşehir'de tekrarlayamamıştır. Gerçi DSP, Beyşehir'de 1994 yerel seçimlerindeki yüzde 3 olan oy oranını, 1999'da yüzde 5.85'e çıkarmış olsa da, siyasi partiler sıralamasında ancak beşinci sırada yer alabilmiştir. Anavatan Partisi ise, her iki seçimde de dördüncü sırada yer almakla birlikte, daha önce yaşamaya başladığı kan kaybını bu seçimlerde de sürdürmüştür. RP'nin devamı konumundaki FP'de, yüzde 24'ü aşan oy oranları ile her iki seçimde de, Beyşehir'in siyasi yapısı içinde yadsınamaz bir yerinin olduğunu gözler önüne sermiştir.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi

ISSN:1694 – 528X

Sayı: 9

Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Tablo 15: 1999 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 1999 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

1999 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		1999 Genel Seçimler
	Beşşehir	Beşşehir	
DYP	30.82	29,86	MHP
MHP	29.16	24,53	FP
FP	28.35	20,36	DYP
ANAP	6.82	12,63	ANAP
DSP	2.75	5,85	DSP
BBP	1.34	2,18	CHP
MP	0.75	1,58	BBP
		3.01 (*)	DIĞERLERİ

(*): Yüzde 1'in altında oy alan partiler "Diğerleri" kategorisine dahil edilmiştir.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-h ve Yerelnet 2006-f Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 16: 1999 Yerel Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beşşehir	Beşşehir	Diğerleri	1999
Sağ Partiler Toplamı	97.25	89	Sağ Partiler Toplamı	
1999 Sol Partiler Toplamı	2.75	8	Sol Partiler Toplamı	
Diğerleri	-	3	Diğerleri	1999
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Parti bazındaki bu sonuçlar, Beşşehir'in siyasi yapısı içinde sağ kanadın geleneksel üstünlüğünün sürdüğünü teyit etmektedir. 1999 genel seçimlerinde de, yüzde 97'i aşan oy oranı ile (Tablo 16) Beşşehir'in siyasi hayatında sağ siyaset geleneğinin, çok küçük bir düşüş gözlemlense de, bir önceki seçimlerdeki gücünü koruduğu söylenebilir. Ne var ki, genel seçimlerde sağ partilerin oy kaybının yüzde 2'yi aştığı görülür. Sağın genel seçimlerdeki oy kaybı 2002 genel seçimlerinde daha da belirginleşecektir.

10. 2004 YILI YEREL VE 2002 GENEL SEÇİMLERİNDE BEŞŞEHİR:

Bir önceki yerel ve genel seçimler gibi, 2002 genel ve 2004 yerel seçimlerinin de Türk toplumunun siyasi yaşamında çok önemli bir yeri vardır. Adalet ve Kalkınma Partisi, 2002 genel seçimlerinde, Türkiye genelinde aldığı yüzde 34.4'lük oy oranıyla TBMM'de, yakın Türk siyasi tarihinde uzun zamandan beri ulaşılamamış bir çoğunluğu elde etmiştir. AKP, Türkiye genelinde elde ettiği seçim zaferinden daha büyüğünü hem yerel ve hem de genel seçimlerde Beşşehir'de kazanmıştır. Tablo 17'de de görüldüğü gibi, bu parti her iki seçimlerde de yüzde 45'in üzerinde oy almıştır.

2004 yerel seçimlerinde Beşşehir'de, daha önceki seçimlerde gözlemlenen ve artık neredeyse gelenekselleşmeye başlamış olan genel tablo bozulmamıştır. Bir başka ifadeyle, sıralama değişse de, Beşşehir'de bu yerel seçimlerde de ilk 4 sırayı yine sağ partiler paylaşmıştır. Sol partiler açısından da sıralamadaki durum değişmemiş, Beşşehir'de bu seçimlerde varlık gösterebilen tek sol siyasi parti durumundaki CHP, yüzde 1.71'lik oy oranı ile ancak yine beşinci sırada yer alabilmiştir.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Cumhuriyet Halk Partisi genel seçimlerde Beyşehir’den aldığı oy oranını, bir önceki genel seçimlere oranla, yüzde 150’nin üzerinde arttırarak yüzde 5.75’e çıkarmıştır. Ancak bu oran kendisine, bir önceki seçimlerde DSP’nin işgal ettiği sıralamadaki beşinci sırayı kazandırmaktan öte bir anlam ifade etmemiştir. Bu seçimlerde CHP’nin yüzde 19.4’lük oy oranı ile, Türkiye genelinde seçimlerden ikinci büyük parti olarak çıktığı ve parlamentoda “ana muhalefet partisi” konumunda olduğu gerçeği hatırlandığında, bu partinin Beyşehir’in siyasi yaşamında elde ettiği gücün çok da manidar olmadığı daha kolay anlaşılır.

Öte yandan, bir önceki seçimleri Türkiye genelinde galip bitiren ve Beyşehir’de de beşinci sırada yer alan Ecevit’in DSP’sinin, hem Türkiye genelinde, hem de Beyşehir yerelinde düştüğü durum deyim yerindeyse içler acısıdır. DSP 1999 parlamento seçimlerinde yüzde 22.1’lik Türkiye ortalaması ile iktidara gelirken, 2002 genel seçimlerinde aldığı yüzde 1.2’lik oy ile ancak 9. sırada varlık gösterebilmiştir. Beyşehir’de ise binde 29’luk oy oranı ile ancak 14. sırada yer alabilmiştir.

Hem 2002 genel ve hem de 2004 yerel seçimlerinde çok önemli bir gelişme de Anavatan Partisi açısından yaşanmıştır. 1980’li yıllarda görkemli seçim zaferlerine imza atmış, uzun yıllar Türk siyasi yaşamına yön vermiş bu siyasi partinin yaşadığı kan kaybı, 2002 genel seçimlerinde, Türkiye genelinde olduğu kadar Beyşehir’de de üst noktaya ulaşmıştır. Bu düşüş yerel seçimlerde de sürmüştür. Bu partinin özellikle de Beyşehir’de düştüğü durum ibret vericidir: 1984 ve 1994 yerel seçimlerinde en büyük oy oranı ile seçimleri kazanıp, belediye başkanları çıkarmış olan Anavatan Partisi, 2004 yerel seçimlerinde Beyşehir’de, deyim yerindeyse, havlu atmıştır.

Tablo 17: 2004 Yerel (İl Genel/Belediye Meclisi) ve 2002 Genel Seçimlerinde Partilerin Oy Dağılımı

2004 Yerel Seçimler	Partilere Göre Oy Dağılımı (%)		2002 Genel Seçimler
	Beyşehir	Beyşehir	
AKP	46.20	45,13	AKP
DYP	26.86	18,02	BAĞ.
MHP	20.79	9,66	MHP
SP	4.10	6,30	ANAP
CHP	1.71	5,75	CHP
GP	0.24	5,62	DYP
BTP	0.10	3,47	SP
		2,27	GP
		0,98	BBP
		0,53	DEHAP
		0,43	YP
		0,40	MP
		0,31	YTP
		0,29	DSP
		0,21	BTP
		0,20	İP
		0,20	LDP
		0,13	ÖDP
		0,09	TKP

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projede, Belgenet 2006-ı ve Yerelnet 2006-g Verileri Temel Alınarak Düzenlenmiştir.

Tablo 18: 2004 Yerel ve 2002 Genel Seçimlerinde Oyların Siyasi Yelpazeye Dağılımı

Yerel Seçimler	Oy Dağılımı (%)		Genel Seçimler	
	Beyşehir	Beyşehir		
2004 Sağ Partiler Toplamı	98.05	70.18	Sağ Partiler Toplamı	2002
Sol Partiler Toplamı	1.71	6.24	Sol Partiler Toplamı	
Diğerleri	0.24	23.58	Diğerleri	
Toplam	100	100	Toplam	

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Öte yandan, Beyşehir'in siyasi yaşamında, sağ siyaset kültürünün gelenekselleşmiş dominantlığı 2002 genel ve 2004 yerel seçimlerinde de sürmüştür. Sol partilerin toplam oy oranı ise, hem genel hem de genel seçimlerde, bir önceki seçimlerin altında kalmıştır. Sağ partiler toplamda, bir önceki seçimlere oranla yüzde 19 gibi (Tablo 18), çok önemli bir oranda oy kaybı yaşamış olsa da, bu düşüş solun yükselişinden değil, yüzde 18'lik oy ile bağımsız adayın sergilediği yüksek performanstan kaynaklanmaktadır.

11. BEYŞEHİR'İN SİYASİ YAPISININ KONYA İLİ VE TÜRKİYE GENELİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRMESİ VE SONUÇ

İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan Konya iline bağlı olmakla birlikte, Akdeniz Bölgesi sınırları içinde bulunan Beyşehir, coğrafi açıdan İç Anadolu Bölgesi ile Akdeniz Bölgesi'nin kesiştiği bir bölgede yer alır. Zengin bir tarihi geçmişe ve eşsiz doğal güzelliklere sahiptir. 656 km²'lik yüzölçümü (Büyük Larousse) ile Türkiye'nin en büyük üçüncü doğal gölü konumundaki Beyşehir Gölü ise, Beyşehir'in zenginliklerine zenginlik katar.

Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaettin Keykubat döneminde kurulduğu sanılan Beyşehir, dün olduğu kadar bugün de Konya yöresi ve Türk toplumunun, toplumsal ve siyasal yaşamında önemli bir yer tutar. Bu çalışmada, yapısal-işlevselci sosyoloji geleneğinden hareketle, siyaset sosyolojisinin yöntem ve teknikleri kullanılarak, Beyşehir'in siyasi yapısı ve Türkiye'nin genel siyasi yapısı içindeki yeri incelendi. Bir başka anlatımla Beyşehir'de siyasi erkin oluşumu, şekillenışı, işleyiş ve değişim düzenliliklerinin araştırıldı.

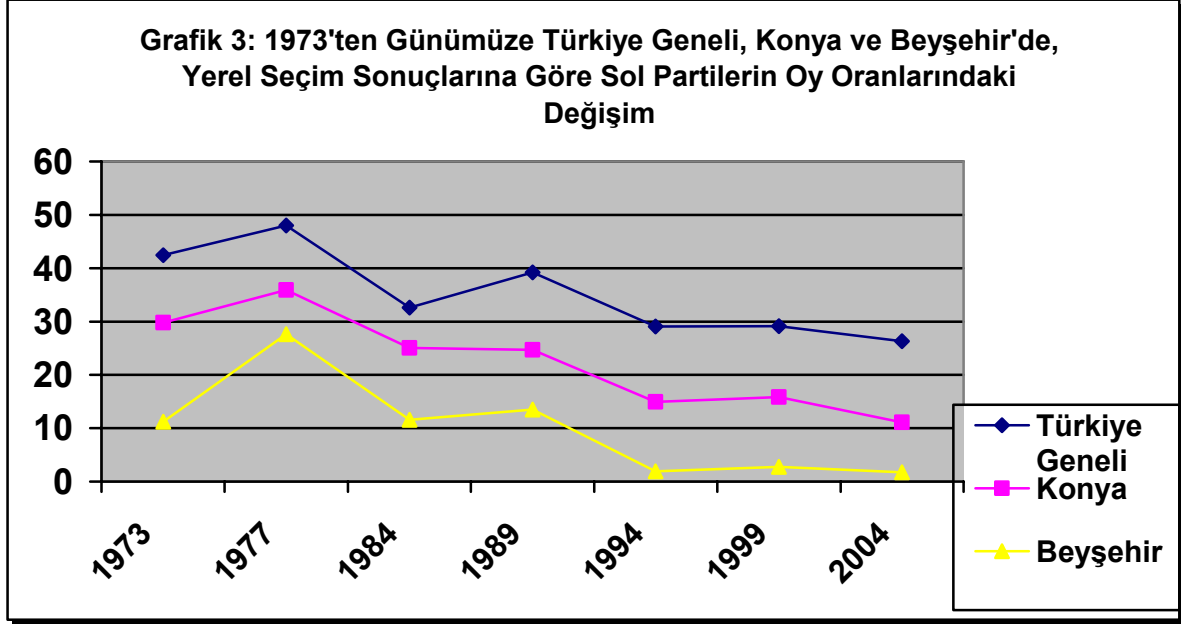
Bu amacı gerçekleştirmek için son 33 yılın yerel ve seçim sonuçları incelendi: Önce yerel seçim sonuçları temelinde Beyşehir'de siyasal gücün şekillenışı, dağılımı ve değişim düzenlilikleri; ikinci aşamada ise yerel ve genel seçim temelinde, Beyşehir'de siyasi yapının oluşumu, siyasal gücün dağılımı ve 1970'li yıllardan günümüze değişim düzenlilikleri araştırıldı. Son olarak da, Beyşehir ile ilgili olarak ortaya konan bulguların Konya ili ve Türk toplumu geneli içinde ne anlam ifade ettiği konusu irdelendi.

Araştırma bulguları, Beyşehir'in siyasi yapısına, sağ siyaset kültürünün damgasını vurduğunu göstermektedir. Sağ partilerin toplam oy oranı 1970'li yıllarda yüzde 70'lerin altında iken, takip eden yıllarda önemli bir yükseliş seyri izlemiştir. Sol partiler ise toplamda ilk ve son kez Beyşehir'de, 1977 yerel ve genel seçimlerinde yüzde 20'nin üstünde oy alabilmişlerdir. Bu seçimler dışında, sol siyaset geleneği, Beyşehir'in siyasi ve toplumsal yapısı içinde sürekli bir gerileyiş trendi içinde olmuştur (Grafik 3 ve Grafik 4). Son yerel seçimlerinde sol partiler, toplamda aldıkları yüzde 1.7'lik oy ile Beyşehir'in siyasi yapısı içinde tamamen etkisiz hale gelmiştir.

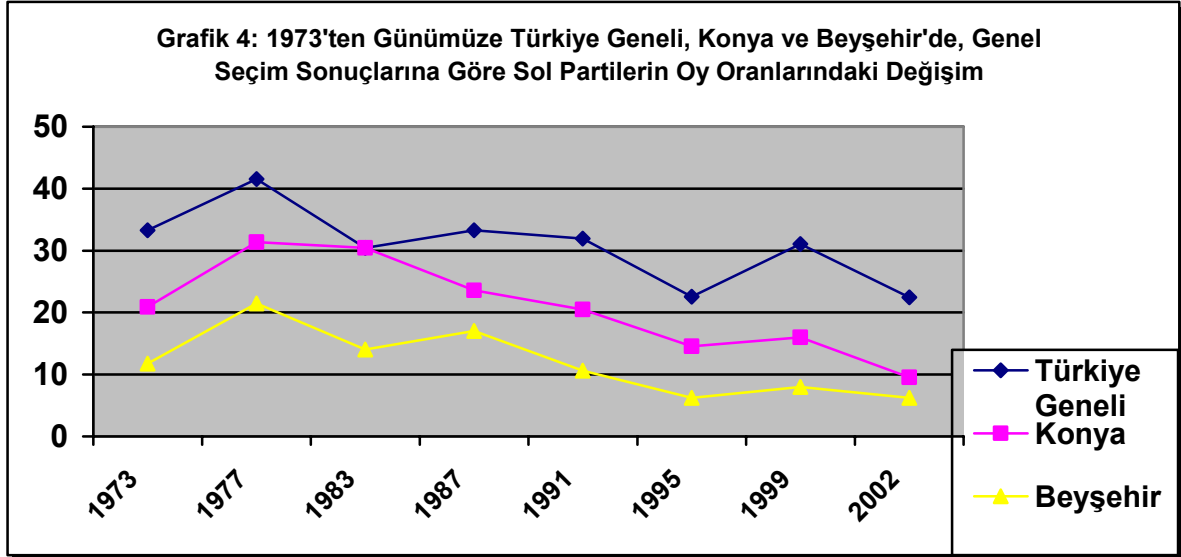
AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Buna karşın sağ partiler, Beyşehir'in siyasi tarihinde en yüksek güce 2004 yerel seçimlerinde ulaşmıştır. Bu seçimlerde Beyşehir'de, sağ partilerin aldıkları toplam oy oranı yüzde 98.05'tir (Grafik 5). Sağ partiler, genel seçimler temelinde Beyşehir'in siyasi dokusu içinde en yüksek temsil edilme gücüne, yüzde 91.24'lük toplam oy oranı ile 1995 genel seçimlerinde ulaşmıştır. Beyşehir'de, genel seçimlerde de sağ siyaset kültürü tartışmasız egemen olmakla birlikte, 1995 genel seçimlerinde ulaşılan tarihi zirveden sonra, 1999 ve 2002

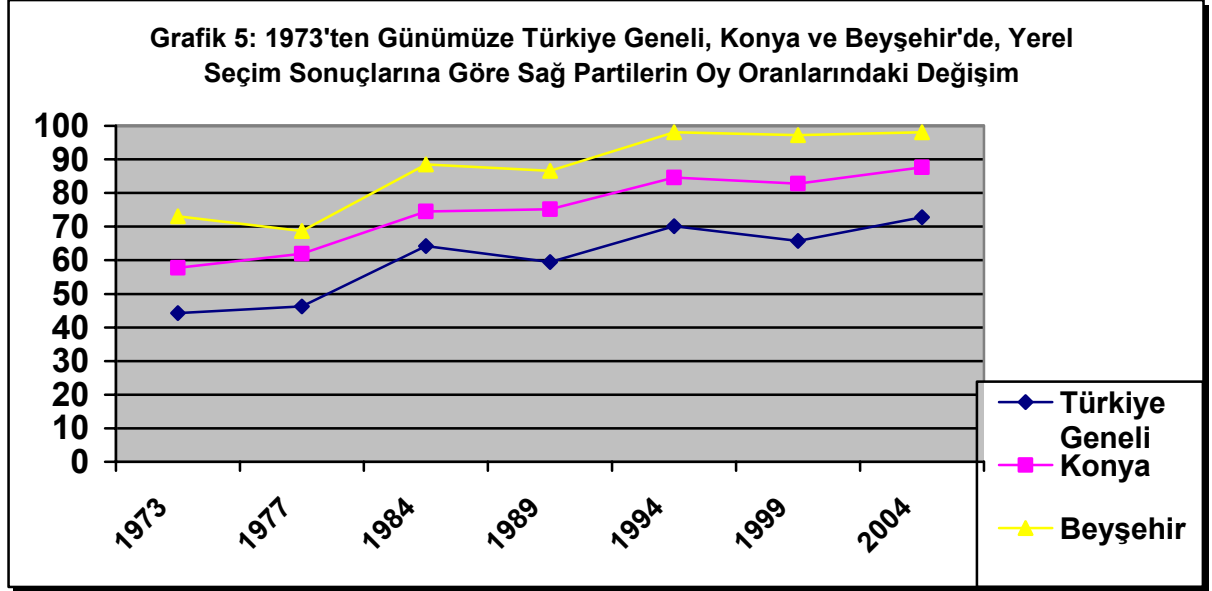
AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

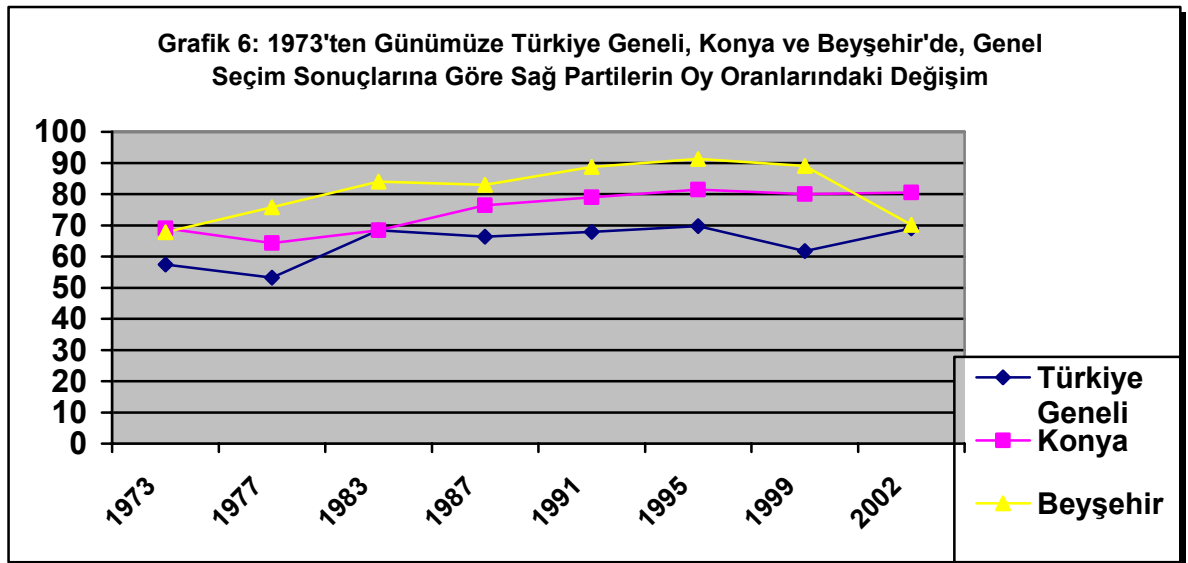
İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

seçimlerinin de işaret ettiği gibi (Grafik 6), toplam oy oranları bakımından sağ partiler Beyşehir’de bir gerileme sürecine girmiştir.

Öte yandan, sağ partilerin toplam oy oranı, 1973 genel seçimleri dışında, her zaman Konya ili ve Türkiye geneli ortalamasının üzerinde olmuştur. Ne var ki bu trend ilk kez, 2002 genel seçimlerinde bozulmuş ve Beyşehir siyasi tarihinde sağ partiler toplam oy oranı, Konya toplamının altına düşmüş ve Türkiye toplamına da ilk kez bu kadar yaklaşmıştır. Daha öz bir anlatımla, 2002 genel seçimlerinde sağ partilerin toplam oy oranı Beyşehir’de yüzde 70.18 olurken, bu oran Konya ili genelinde yüzde 80.54, Türkiye genelinde de yüzde 69.07 olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

Kaynak: Araştırmacının 2006 Yılında Gerçekleştirdiği Projedeki Verilerden Düzenlenmiştir.

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

Öte yandan Türkiye geneli, Konya ili ve Beyşehir yerelinde yerel seçim sonuçları dikkatli bir şekilde incelendiğinde, 1973'ten günümüze sağ partilerin toplam oy oranı Beyşehir'de her zaman, Konya ili ve Türkiye genelinin üzerinde ve yükseliş trendi içinde olmuştur. Genel seçimler açısından da aynı genelleme kısmen geçerli olsa da, bu kural 2002 genel seçimlerinde bozulmuştur. Kısaca özetlemek gerekirse, Beyşehir'in sosyo-kültürel ve siyasal yaşamında sağ siyaset kültürünün çok önemli bir yeri vardır. Bunun da ötesinde 1973'ten bugüne, sağ siyaset geleneğinin, Beyşehir'in siyasi yapısının en temel unsuru haline dönüşmüştür.

KAYNAKÇA:

- AKSOY** Mustafa, 2000, *Sosyoloji ve Sosyal Bilimlere Giriş*, Alfa Yayınları, İstanbul.
- ALBAYRAK** Mustafa, 2004, *Türk Siyasi Tarihinde Demokrat Parti*, Phoenix Yayınları, Ankara.
- ALTUNIŞIK** Remzi (vd.), 2004, *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri (SPSS Uygulamalı)*, Sakarya Kitabevi, Sakarya.
- ARSLAN**, A. 2005-a, *Tek Partili Dönem Ve Çok Partili Dönem Türk Siyasi Elitlerinin Toplumsal Profillerinin Karşılaştırmalı İncelemesi, "İş-Güç" Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi*, cilt: 7, Sayı: 1, 8.3.2005, http://www.isguc.org/arc_view.php?ex=240
- ARSLAN**, A. 2005-b, "The Evaluation Of Parliamentary Democracy In Turkey And Turkish Political Elites". *Historia Actual On-Line*, (Contemporary History Association – Asociacion De Historia Actual) v. 3, n. 6, y. 2005, Spain (Revista Electrónica «Historia Actual On-Line», Año III, N° 6, Invierno 2005), 08.03.2005 <http://www.hapress.com/abst.php?a=n06a10>
- ARSLAN**, A. 2005-c, "1995'ten Günümüze Türk Siyasi Elitlerinin Sosyolojik Analizi", III. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Kırgızistan Celalabat Kommersiyalık Enstitüsü – Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Celalabat-Kırgızistan, 5-9 Haziran 2005.
- ARSLAN**, A. 2004, *Türk İktidar Seçkinleri*, Kırgızistan Kommersiyalık Enstitüsü, Akademik Bakış, Türk Dünyası Celalabat İşletme Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı: 3, ss. 1-9, Kırgızistan, http://www.tdcif.org/a_view.php?pg=arc_view&ex=13
- ARSLAN**, A. 2003-a, *Eşitsizliğin Teorik Temelleri: Elit Teorisi*, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 2003-2, ss. 115-135, Kocaeli.
- ARSLAN**, A. 2003-b, *Türkiye'nin Siyasi ve Toplumsal Değişme Sürecinde Ordu ve Türk Askeri Elitleri*, *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi (Journal of Sociological Research)*, Cilt: 6, Sayı: 1, Bahar 2003, ss. 5-28, Ankara.
- AYATA** Ayşe Güneş, 1992, *Cumhuriyet Halk Partisi: Örgüt ve İdeoloji*, Gündoğan Yayınları, Ankara.
- AZPURU** Dinorah, 2005, *The General Elections in Guatemala, December 2003*, *Electoral Studies*, Volume: 24, Pp. 143-149.
- BACHRACH**, P. & Baratz, M., 1962, *Two Faces of Power*, *American Political Science Review*, Vol. 56.
- BAYRAMOĞLU** Sonay, 2006, *Seçim Sonuçlarının Değerlendirmesi*, YERELNET, 16.02.2006, http://www.yerelnet.org.tr/secimler/secim_analizleri1999.php

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

- BELGENET**, 2006-a, *1973 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?yil_id=7
- BELGENET**, 2006-b, *1973 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?yil_id=7&il_id=476
- BELGENET**, 2006-c, *1977 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?yil_id=8
- BELGENET**, 2006-d, *1983 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?yil_id=9
- BELGENET**, 2006-e, *1987 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?yil_id=10
- BELGENET**, 2006-f, *1991 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.belgenet.net/ayrinti.php?il_id=201&ilce_id=2385&yil_id=11&sonuc_getir=TRUE&x=45&y=12
- BELGENET**, 2006-g, *1995 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1994&bbb=4389#baskan
- BELGENET**, 2006-h, *1999 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1999&bbb=4747#baskan
- BELGENET**, 2006-ı, *1999 Genel Seçim Sonuçları*, 2.02.2006,
http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=2004&bbb=4747#baskan
- BULMER** Martin, 1994, *Sociological Research Methods* : Macmillan, London.
- BÜYÜK LAROUSSE**, *Sözlük ve Ansiklopedisi*, Cilt: 3, Ss. 1599-1600. Interpress, İstanbul.
- COLOMER** Joseph M., 2005, *The Genral Election in Spain, March 2003, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 149-153.*
- COULSON** Andrew, 2004, *Local Politics, Central Power: The Future of Representative Local Government in Englang, Local Government Studies, Volume: 30, No: 4, Pp. 467-480.*
- ÇEÇEN** Anıl, 2000, *İnsan Hakları*, Savaş Yayınevi, Ankara.
- DAHL** R., 1961, *Who Governs?*, New Haven, Yale UP.
- DARDANELLİ** Paolo, 2005, *The Parliamentary & Executive Elections in Switzerland 2003, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 124-129.*
- DUVERGER** Maurice, 1993, *Siyasi partiler*, Bilgi Yayınevi, Ankara.
- FREY** Frederic, 1965, *The Turkish Political Elite*, Massachusetts: MIT Press.
- GILBERT** Nigel, 1994, *Researching Social Life*, Sage, London.
- GAME** Chris, 2004, *Local Elections in Britain, Local Government Studies, Volume: 30, No: 2, Pp. 276-280.*
- GREEN** Donald P. (vd), 2003, *Getting Out the Vote in Local Election: Results from Six Door-to-Door Canvassing Experiments, The Journal of Politics, Volume: 65, No: 4, Pp. 1083-1096.*
- GLASGOW**, Matt, 2005, *Voting Behavior and the Electoral Context of Government Formation, Elsevioer Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 245-264.*
- GOLDER**, Garrett & Alvarez, Michael, 2005, *Democratic Electoral Systems Around the World, Elsevioer Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 103-121.*
- JONES** Stephen, 2005, *Presidential and Parliamentary Elections in Georgia, 2004, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 303-311.*

AKADEMİK BAKIŞ

Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi
ISSN:1694 – 528X Sayı: 9 Mayıs – 2006

İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi – Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü Celalabat – KIRGIZİSTAN

LeDUC Lavrence, 2005, *The Federal Election in Canada, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 338-343.*

RALLINGS Colin (vd.), 2005, *Trends in Local Elections in Britain, 1975-2003, Local Government Studies, Volume: 31, No: 4, Pp. 393-413.*

RYBAR Mark, 2005, *The Presidential Election in Slovakia, April 2004, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 333-338.*

SAGAS Ernesto, 2005, *The 2004 Presidential Election in the Dominican Republic, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 156-160.*

SCHAAP Ross D, 2005, *The House of Representatives' Election in Japan, November 2003, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 136-140.*

SULLIVAN Michael, 2005, *The Legislative Elections in Indonesia, April 2004, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 326-332.*

TALANG Chanintira na, 2003, *The Parliamentary Election in Cambodia, July 2003, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 130-135.*

TEZİÇ Erdoğan, 1976, *Siyasi partiler : 100 soruda*, Gerçek Yayınevi, İstanbul.

TODAİE, 2006-a, *Konya İli 2004 Yılı Yerel Seçim Sonuçları*, YerelNET, 26.12.05, http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=2004&bbb=4747#baskan

WONG Chin-Huat, 2005, *The Federal and State Elections in Malaysia, November 2003, Electoral Studies, Volume: 24, Pp. 311-315.*

YUVAL Fany & Herne Kaisa, 2005, *Sophisticated Behavior Under Majoritarian and Non-Majoritarian Voting Procedures, Political Behavior, Volume: 27, Number: 3, Pp. 217-237.*

YAYMAN Hüseyin, 2006-a, *TODAİE Seçim Sonuçları Değerlendirmesi 1973 Yılı Raporu*, YerelNET, 26.02.06 http://www.yerelnet.org.tr/secimler/secim_analizleri1973.php

YAYMAN Hüseyin, 2006-b, *TODAİE Seçim Sonuçları Değerlendirmesi 1977 Yılı Raporu*, YerelNET, 26.02.06, http://www.yerelnet.org.tr/secimler/secim_analizleri1977.php

YERELNET, 2006-a, *1973 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1973&bbb=2645#baskan

YERELNET, 2006-b, *1977 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1977&bbb=2792#baskan

YERELNET, 2006-c, *1984 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1984&bbb=2734#baskan

YERELNET, 2006-d, *1989 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.yerelnet.org.tr/secimler/il_secim.php?ilid=42&yil=1989&bbb=3178#baskan

YERELNET, 2006-e, *1994 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.belgenet.net/ayrinti.php?il_id=122&ilce_id=1465&yil_id=12&sonuc_getir=TRUE&x=57&y=9

YERELNET, 2006-f, *1999 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.belgenet.net/ayrinti.php?il_id=42&ilce_id=540&yil_id=13&sonuc_getir=TRUE&x=41&y=13

YERELNET, 2006-g, *1999 Yerel Seçim Sonuçları*, TODAİE 4.02.2006,

http://www.belgenet.net/ayrinti.php?il_id=942&ilce_id=5840&yil_id=14&sonuc_getir=TRUE&x=30&y=9